

Informatiebericht SUA

Openbaar

Van IND / SUA

Nummer & Titel IB 2025/37 Voorlopig geen paspoortvereiste bij verlenging vergunning Belarussen/Tijdelijk geen afstandseis en paspoortvereiste Belarussen bij naturalisatie

Kenmerk (digijust)

Hoofdtak Nederlanderschap / Regulier

InformIND Thema Nederlanderschap / Regulier

Relatie met

Geldig vanaf 13-08-2025

Geldig tot en met 13-02-2026

1 Aanleiding

Door een decreet van de Belarussische autoriteiten van 2 september 2023, in werking getreden op 7 september 2023, kunnen Belarussische paspoorten alleen nog in Belarus in persoon worden aangevraagd en afgegeven of verlengd. Uit informatie afkomstig van het ministerie van Buitenlandse Zaken is bevestigd dat de mensenrechtensituatie sinds 2020 is verslechterd. Belarussen geven aan dat ze door de mensenrechtensituatie in Belarus niet kunnen/durven afreizen naar Belarus. Dit leidt tot problemen bij het overleggen van een geldig paspoort ten behoeve van naturalisatie en de daarbij naderhand behorende afstandsplicht. Ook geeft dit problemen voor Belarussen die reeds in Nederland verblijven en geconfronteerd worden met de noodzaak tot verlenging of wijziging van hun reguliere verblijfsvergunning.

2 Hoe te handelen/Conclusie

- Naturalisandi met oorspronkelijk de Belarussische nationaliteit zijn voorlopig vrijgesteld van het paspoortvereiste indien zij niet meer in het bezit zijn van een geldig paspoort, tenzij er twijfel bestaat over de identiteit en nationaliteit.
- Van naturalisandi met oorspronkelijk de Belarussische nationaliteit worden voorlopig geen inspanningen verwacht om afstand te doen. Wel moet de bereidheidsverklaring worden ondertekend.
- Belarussen die in het bezit zijn van een verlopen Belarussisch paspoort en een aanvraag indienen voor verlenging of wijziging van de beperking van een reguliere verblijfsvergunning, worden voorlopig vrijgesteld van het paspoortvereiste.

3 Toelichting

Vanuit het ministerie van Buitenlandse Zaken is aangegeven dat de mensenrechtensituatie sinds de verkiezingen in 2020 jaarlijks is verslechterd. Door de inwerkingtreding van het decreet op 7 september 2023 en de daaruit volgende verplichting dat Belarussische moeten afreizen naar Belarus voor de verlenging van paspoort bestaan er ernstige zorgen om hun veiligheid. Er is op dit moment geen consulaire bijstand vanuit Nederland in Belarus en er geldt momenteel een grotendeels oranje reisadvies. Het reisadvies is zelfs rood voor het grensgebied tussen Belarus en Oekraïne.

Toelichting naturalisatie:

- Tenzij er sprake is van een bestaande uitzonderingscategorie worden afstandsplichtige Belarussische vreemdelingen niet vrijgesteld van deze verplichting.
- Een verzoek om ontheffing van de afstandsplicht nadat het Nederlanderschap is verleend wordt afgewezen indien een beroep wordt gedaan op de verplichting om terug te reizen naar Belarus en het gevaar voor de mensenrechten.

Toelichting reguliere verblijfsvergunningen:

- De Belarussen op wie deze nota ziet hebben al (jaren) een geldige verblijfsvergunning. Er bestaat geen twijfel over hun identiteit en nationaliteit. Wanneer zij niet tijdelijk worden uitgezonderd van het overleggen van een paspoort en zij niet naar Belarus willen reizen om een paspoort te verkrijgen, kan hun verblijfsrecht na verloop van tijd komen te vervallen. Dit levert onzekerheid op voor de betrokkenen en de kans bestaat dat vreemdelingen zonder geldige verblijfsvergunning hun verblijf in Nederland voortzetten. Ook bestaat er een reëel risico dat deze groep een asielaanvraag zal indienen. Dit alles, in samenhang gezien met de mensenrechtensituatie, maakt dat de IND thans van oordeel is dat op dit moment van de Belarussische vreemdeling die gevraagd heeft om verlenging van de geldigheidsduur van zijn verblijfsvergunning of wijziging beperking in redelijkheid niet kan worden verwacht dat deze terugreist naar eigen land om aldaar verlenging van zijn paspoort te bewerkstelligen. Daarom worden Belarussische vreemdelingen met een reguliere verblijfsvergunning voorlopig vrijgesteld van het paspoortvereiste bij een aanvraag voor verlenging of wijziging van de beperking.

Zie ook WI 2024/11 Legitimatieplicht bij uitreiken verblijfsdocument en biometrieafname voor de afhandeling van deze zaken.

Het betreft een voorlopige vrijstelling. De ontwikkelingen in Belarus worden nauw in de gaten gehouden en over een jaar volgt een nadere evaluatie van dit IB.

4 Verwachting-

Dit betreft een tijdelijke werkwijze die niet wordt opgenomen in wet- en regelgeving. Het betreft een voorlopige vrijstelling. Afhankelijk van de (mensenrechten)situatie in Belarus

5 Afstemming

RVN, JZ, DMB

Disclaimer

Een informatiebericht is een mededeling aan de medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De informatieberichten zijn slechts tijdelijk van aard, en daarom is de geldigheidsduur beperkt. De informatieberichten helpen medewerkers van de IND om tijdig en op uniforme wijze in te spelen op actuele ontwikkelingen. In informatieberichten kan bijvoorbeeld aangegeven worden of er nieuw beleid komt, bijvoorbeeld n.a.v. een brief aan de Tweede Kamer, of dat een belangwekkende uitspraak is gedaan die nog bestudeerd wordt. Ook kan in informatieberichten aangegeven worden hoe moet worden gehandeld in afwachting van een werkinstructie of aanpassing van de beleidsregels die in de Vreemdelingencirculaire of Handleiding Rijkswet op het Nederlanderschap zijn opgenomen. Er kunnen overigens goede redenen bestaan om in een individueel geval maatwerk te leveren en van een informatiebericht af te wijken.